

# กล้าไม้

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ถาม-ตอบ ปัญหาธรรม วันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๖๑

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองขาว อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

**ถาม :** เรื่อง “หายใจไม่ออก อาการเหมือนกลืนหายใจ”

กราบนมัสการหลวงพ่อ

หนูภาวนามาได้เกือบ ๒ ปีแล้วค่ะ ใช้อานาปานสติหายใจเข้าพุท หายใจออกโอ จับลมตรงปลายจมูก ช่วงเริ่มต้นก็หายใจเบาสบายดี อาการปวดขา ก็มีเป็นปกติ แต่พอนั่งนานๆ ประมาณชั่วโมงกว่าถึง ๒ ชั่วโมง มันจะมีอาการเคลิ้มเหมือนจะหลับ แต่ไม่หลับ รู้ว่าหายใจเข้าออกยาวหรือสั้น และหลังจากนั้นก็จะมี อาการเหมือนตึงที่จมูก ถ้ามีอาการนี้เกิดขึ้น อาการปวดขาจะหายไป นั่งนานถึง ๓ ชั่วโมงก็ได้ (ถ้าไม่มีอาการตึงที่แกวจมูก อาการปวดจะทรมานมากเจ้าค่ะ)

แต่พอหลังจากนั้นประมาณ ๕ เดือนมานี้ อาการตึงที่จมูกเกิดขึ้นเร็วมาก ไม่น่าจะถึง ๑๐ นาทีแรก แล้วอาการหายใจไม่ออกเหมือนจะกลืนหายใจมันก็เกิดขึ้น หนูไม่รู้จะแก้ไขอย่างไรแล้ว หนูทดลองแก้โดยการวางพุทโธ แล้วเอาสติไปจับตรงท้องหรือลิ้นปี่หรืออก ขึ้นอยู่กับว่าลมมันอยู่ตรงไหน หนูกำหนดรู้ตรงนั้น ผลคือบางครั้งมันก็เบาสบายนิดหน่อย บางครั้งมันก็รู้สึกเฉยๆ ไม่ทุกข์ ไม่สุข เฉยๆ อยู่อย่างนี้หลายเดือนเจ้าค่ะ หนูเลยแก้ไขใหม่โดยไม่วางพุทโธ แต่กำหนดลมอยู่ที่ท้องหรือหน้าอกแทน ผลก็คือมันหายใจออกเป็นบางช่วงเวลา บางช่วงเวลามันก็หายใจไม่ออก ไม่สบาย

ขอหลวงพ่อเมตตาช่วยแก้ปัญหาให้หนูด้วยเจ้าค่ะ หนูเบื่ออาการนี้มากค่ะ กราบขอขอบคุณ

**ตอบ :** ใครๆ ก็เบื่อความไม่ดีทั้งนั้น ใครๆ ก็อยากได้แต่ความดีทั้งนั้น ใครๆ ก็อยากได้ความดี เห็นไหม เราเกิดเป็นมนุษย์เกิดมาพบพระพุทธศาสนา พระพุทธศาสนาสอนแต่เรื่องคุณ

งามความดี ให้ทำคุณงามความดี ทำดีต้องได้ดี แต่! แต่กิเลสมันก็ได้แย่งใจ ศาสนาสอนให้ลำบาก ถ้าเราใช้ชีวิตโดยปกติของเรา เราก็จะมี ความสุข เราก็จะต้องถือศีล เราก็ต้องมาบังคับตัวเอง ศาสนา สอนให้เราทำอะไรไม่สะดวกทั้งนั้นเลย นี่เวลามันคิดของมัน

แต่ถ้าคนที่มีสติมีปัญญาของเขา บอกว่า ศาสนาต้องมีศีล มีธรรม มีศีลมีธรรมคือบังคับตนเองให้ ให้อยู่ในแนวทางที่ดี ถ้าเราจะทำความพอใจของเรา ใครๆ เขาก็ทำได้ แล้วทำตามความพอใจของเรา เราก็ไปกระทบกระเทือนกับคนอื่น เวลาไปกระทบกระเทือนคนอื่นมันก็สร้างเวรสร้างกรรมกันไป การ กระทำมันก็มีแต่เวรมีแต่กรรมไปทั้งนั้น ถ้ามีเวรมีกรรมทั้งนั้นคนเราเกิดมาก็เกิดมาของเวรของกรรมกัน มันจะมีความสุขที่ไหนล่ะ มันไม่มีความสุขหรอก แต่มันเป็นความคิดของกิเลสเพราะ มันมันง่าย มันต้องการความสะดวกสบาย แล้วมันไม่สบาย

แต่ถ้าคนจะเอาความจริงๆ มันต้องบังคับตัวเอง มีจุดยืนของเรา เข็นครกขึ้นภูเขา ถ้าการเข็นครกขึ้นภูเขามันที่สูง ครก มันจะลื่น ลื่นลงมาใส่เรา มันต้องใช้น้ำหนัก ต้องใช้ความอดทน มันต้องทำคุณงามความดีทั้งนั้น ทำดีต้องได้ดีไง ฉะนั้น ถ้าเรา เชื่อ เรามีศรัทธาความเชื่อในพระพุทธศาสนา เราก็อยากจะประพฤติปฏิบัติ เราก็อยากจะรู้จริงรู้แจ้งอย่างที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าท่านสอน อย่างที่ครูบาอาจารย์ที่ท่านบอกว่า ท่านมีความสุข ท่านมีความอุดมสมบูรณ์ จิตใจท่านผ่องแผ้ว อู๊ย! อยากเจอๆ อยากพิสูจน์ๆ นี่พอมันพิสูจน์ขึ้นมา มันก็อยู่ที่การกระทำ ถ้าอยากพิสูจน์มันต้องพิสูจน์

เพราะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสอนอย่างนี้จริงๆ นะ บอกพระอานนท์ “อานนท์ เธอบอกเขานะ อย่า บูชาเราด้วยอามิสเลย ข้าวของเงินทองเป็นอามิสบูชา ให้บูชาเราโดยการประพฤติปฏิบัติเถิด” หายใจเข้านึกพุท หายใจออก นึกโอ บูชาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าด้วยการประพฤติปฏิบัติของเรา เพราะในการประพฤติปฏิบัติมันจะแลกมาด้วยความทุกข์ความยาก แต่ผลที่มันได้มามันจะเกิดความสุขความจริงขึ้นมา ความจริงที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าค้นพบ ความจริงที่ครูบาอาจารย์ของเราท่านประพฤติปฏิบัติมา ถ้าเราทำได้จริงเราก็จะได้ผลอย่างนั้น

ถ้าได้ผลอย่างนั้นปั๊บ เราก็อยากจะปฏิบัติ แต่พอเราปฏิบัติปั๊บ เราจะมีปัญหาไปหมดเลย เราจะมี ความขัดแย้งไป หมดเลย เราจะมี ความทุกข์ความยากไปหมดเลย อันนี้มันเป็น การ ยืนยันใจ เห็นไหม กล้าไม้ กล้าไม้ที่อ่อน ดูลี เขาเพาะพันธุ์ ไม้ เขาตัดแต่งพันธุ์กรรมของมัน

เวลาเขาตัดแต่งแล้ว เวลาเขาเพาะกล้าไม้เขาต้องไปเพาะในที่ร่มเพื่อไม่ให้แดดมันเผา เวลามันโตขึ้นมา เห็นไหม ต้องเอาออกตากแดดบ้าง เพื่อให้มันได้รับแดด ให้มันมีความอดทน พอมันทำได้เราก็จะไปลงแปลงต่างๆ กล้าไม้ กล้าไม้ เห็นไหม เวลาเราเพาะพันธุ์ขึ้นมา มันก็ต้องอนุบาลมัน ต้องดูแลมัน เพื่อมันจะโตขึ้นมา แต่กล้าไม้ พันธุกรรมของ ไม้บางชนิดมันไม่เติบโต เมล็ดพันธุ์บางเมล็ดพันธุ์ไปเพาะแล้วมันไม่แตก มันไม่ขึ้นมา เมล็ดพันธุ์ของมัน เห็นไหม

นี่ก็เหมือนกัน จิตของคน จิตของคน จิตของคนที่มีมัน เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ มันได้สร้างสมของมันมา ถ้ามันได้สร้างสมของมันมา พันธุกรรมของจิตๆ มันตัดแต่งของมันมา เวลา มันตัดแต่งของมันมา คนที่มีความคิดดีๆ คนที่มุ่มมองดีๆ ทำไมเขาคิดแต่มุ่มมองที่ดีๆ มากๆ คนที่มุ่มมองที่คิดมันได้แย่ง ได้แย่ง ดูลึ มุ่มมองขึ้นมา เห็นไหม มันเป็นเวรเป็นกรรมนะ เป็นเวรเป็นกรรม

ถ้ามันชัดเจนก็ต้องพระเทวทัต พระเทวทัต เวลาองค์-สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นพระเวสสันดร เขาก็เกิดเป็นชูชก แล้วเวลามาเกิดมาเป็นเจ้าชายสิทธัตถะ สุปปพุทธะกับ พระเจ้าสุทโธทนะเป็นพี่เป็นน้องกัน เทวทัตก็มาเกิดเป็นพี่เป็นน้อง กัน เวลามาบวชแล้ว บวชแล้ว ก็เริ่มต้นมาบวชในชาติในตระกูลเดียวกัน เป็นศากยบุตรด้วยกัน เป็นกษัตริย์ด้วยกัน เวลาออกประพฤติปฏิบัติขึ้นมา องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้เป็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เทวทัตได้ฉานโลกีย์ พอเทวทัตได้ฉานโลกีย์ เทวทัตได้ฉานโลกีย์ก็อยากจะปกครองแทน องค์-สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ก็มาขอพร ขอพร จะขอปกครองสงฆ์ไง นี่ไง เวลา มุ่มมอง และความคิดไป

**องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไม่ต้องการปกครองสงฆ์      องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าต้องการวางธรรมวินัย ไว้ให้หรือสัตว์ชนสัตว์ ให้สัตว์บริษัท ๔ ได้ประโยชน์ เห็นไหม องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสอนเทวดา อินทร์ พรหม สอนให้เขาพ้นจากทุกข์ใจ ให้เขาได้ประสบการณ์ที่แท้จริงใจ แต่เทวทัตต้องการแค่ปกครองสงฆ์ ปกครองสงฆ์**

เราพูดถึงมุ่มมอง มุ่มมอง มุ่มมองพื้นฐาน กรรมของคนมันไม่เหมือนกัน ถ้ามันกรรมของคนไม่เหมือนกัน มันจะย้อนมาที่ปฏิบัติเนี่ย เวลาปฏิบัติเราเกิดเป็นคนเหมือนกันทั้งนั้น มันมีศรัทธามีความเชื่อเหมือนกันทั้งนั้นนะ เวลาเราประพฤติปฏิบัติขึ้นมาก็ด้วยความมีเป้าหมาย

อยากพ้นทุกข์เหมือนกันทั้งนั้น แล้วมันต่างคนต่างพยายามกระทำไปไง ต่างคนต่างกระทำไป มันก็มีอุปสรรคของแต่ละคนไม่เหมือนกัน

กล้าไม้ กล้าไม้เห็นชัดๆ นะ แต่จิตเห็นกันอย่างไร จิต เห็นอย่างไร อนาคตังสญาณของ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไง องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเวลาเข้าขึ้นมาเล็งญาณเลย ทำไมต้องเล็งญาณล่ะ เล็งญาณขึ้นมา จิตดวงใดเขาได้สร้างสม บุญญาธิการของเขามา แล้วเขามีโอกาสที่จะได้เกิด มีโอกาสที่ จะบรรลุนิพพาน แล้วมันมีเยอะถ้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไม่ได้ไปรื้อสัตว์ชนสัตว์คือไปรื้อคนพวกนี้ พวกนี้เขาจะหมดโอกาสไป อย่างเช่น เช่น องคุลิมาล ถ้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธ-เจ้าไปเข้าอีกวันเดียว ประวัติศาสตร์ใน พระพุทธศาสนาจะเปลี่ยนมือไปเลย ประวัติศาสตร์ในพระพุทธศาสนา องคุลิมาลจะฆ่าแม่ เพราะแม่จะไปช่วยองคุลิมาล องคุลิมาลพอฆ่าแม่มันก็เป็น อนันตริยกรรม องคุลิมาลจะไม่มีโอกาสได้ตรัสรู้ธรรมเป็นพระ-อรหันต์เลย

คำว่า “รื้อสัตว์ชนสัตว์” ขององค์สมเด็จพระสัมมาสัม-พุทธเจ้า คำว่า “เล็งญาณ เล็ง ญาณ” เล็งญาณดูบุคคลที่เขามีโอกาสมหาศาล แล้ว ๑. เขาจะเกิดภัยพิบัติ ๒. เขาจะสิ้นชีวิต ไป ต้องไปเอาคนนั้นก่อน เอาคนนั้นก่อน หนึ่งงานของพระพุทธเจ้า เวลางานของพระพุทธเจ้า พระพุทธเจ้าปรารภรื้อสัตว์ชนสัตว์ ปรารภนาจะให้สัตว์โลกมีความสุข ปรารภนาให้สัตว์โลกมีดวงตาเห็นธรรม แต่เทวทัตอยากปกครองสงฆ์

ทำไมสงฆ์ต้องไปปกครองมันล่ะ สงฆ์มันก็โตขึ้นมา บวชเป็นพระอายุ ๒๐ ถึงได้บวชไป สงฆ์มันเข้มแข็งในตัวมันเอง อยู่แล้วไง ถ้าสงฆ์ถ้าสงฆ์เป็นที่ดี พระ ๔ องค์เป็นที่ดีเป็นสงฆ์ ขึ้นมา พระ ๔ องค์นั้นจะลงสังฆกรรมจะทำคุณงามความดีไถ่ล่ะ ถ้าพระ ๔ องค์นั้นมีดีครึ่งหนึ่ง มีไม่ดีครึ่งหนึ่ง เห็นไหม มันก็มี การโต้แย้งกัน มันก็ต้องพยายามชักจูงกัน ถ้ามันชักจูงขึ้นมาดีได้ ไ้พระที่เก้มันก็จะเปลี่ยนมาเป็นที่ดี นี่สงฆ์ สงฆ์ปกครองสงฆ์ สงฆ์ก็จะชักนำกันเองไง

แต่ถ้าบุคคลจะไปปกครองสงฆ์ๆ แล้วทำไมไม่รู้จักปกครองตัวเอง ทำไมไม่รู้จักรื้อคน หัวใจของตัวเอง ทำไมไม่ทำให้หัวใจ ตัวเองสิ้นสุดแห่งทุกข์ เพราะหัวใจสิ้นสุดแห่งทุกข์แล้วเซ็น ให้ไปมันยังไม่ไปเลย ให้ไปปกครองไม่เอาแล้ว ไม่เอาแล้ว มันไม่อยาก ไปปกครองใครหรอก เพราะมันรู้เช่นเห็นชาติ รู้ถึงความเป็นจริงว่าคนเราชีวิตนี้มีการพลัดพรากเป็นที่สุด ทุก คนมันต้องตาย ไปข้างหน้า มันไม่มีอะไรจริงสักอย่างหนึ่งเลย จะไปปกครองของไม่จริง

จะไปดูแลของไม่จริง เดี่ยวมันก็ย่อยสลายไป เดี่ยวมันก็แตกกันไปซะใหม่ พระ ๔ องค์เดี๋ยวก็แยกกันไป สงสัยไม่มีแล้ว มันอยู่ด้วยพักหนึ่ง เดี่ยวมันก็กระจายกันไป แล้วจะไปปกครองอะไร มันไม่มีอยู่จริง เพราะมันเป็นสมมุติชั่วคราว แล้วจะไปอยู่ กับความชั่วคราวอย่างไร เราอยู่กับความจริงในใจของเรา นี่พูดถึงเทวทัต

เราพูดเรื่องนี้ขึ้นมาว่า กล้าไม้ที่มาของจิต แล้วเราก็จะยกเข้ามาอยู่ที่ปัญหาในการปฏิบัติใจ พวกเราเนี่ย เราเกิดมาเป็นมนุษย์ เกิดมาที่มีการศึกษา ประชาธิปไตย เกิดมาสิทธิเสรีภาพ เท่ากัน เสมอกัน เราเสมอกันโดยความเป็นมนุษย์ รัฐธรรมนูญ รับประกันถึงความเป็นมนุษย์ รับประกันถึงศรัทธา ถึงความ เชื่อ ถึงการเปิดโอกาสให้นับถือศาสนาใดๆ ก็ได้ นี่พูดถึงว่าเราเสมอกัน โดยความเป็นมนุษย์ เราเสมอกันโดยกฎหมาย แต่เวลาประพฤติปฏิบัติเข้ามาตรงนี้ เวลาปฏิบัติ กล้าไม้ กล้าไม้ กล้าไม้ ที่แข็งแรงไปปลูกที่ไหนมันก็ขึ้น กล้าไม้ที่อ่อนแอ เวลาไปปลูกที่ไหน ถ้าดูแลดีๆ มันก็อาจจะขึ้นบ้าง แต่ถ้าคลาดสายตาตายหมดเลย กล้าไม้ กล้าไม้ บางชนิดไม่สามารถงอกได้เลย กล้าไม้บางชนิดมันขาดตกบกพร่องของมัน

หัวใจ หัวใจของเราที่จะประพฤติปฏิบัติมีศรัทธามีความเชื่อมีเป้าหมายนี้แหละ แต่เวลาทำไป เวลาทำไปนะ ขนาดทำดีแล้วนะ บางทีมันยังเจริญแล้วเสื่อม เสื่อมแล้วเจริญ มันมีอุปสรรคไปข้างหน้าแน่นอน มีอุปสรรคข้างหน้าแน่นอนเพราะอะไร เพราะเรามีกิเลส คนที่มีกิเลส กิเลสหยาบ กิเลสหนา กิเลสบาง กิเลสของคนก็ไม่เท่ากัน กิเลสคนเบาบางฉันไม่เอา อะไรเลย แต่ฉันก็ไม่ไปไหนเลย มันไม่ทุกข์ไม่ยากจนเกินไป แต่ถ้ากิเลสมันหยาบๆ อู้ฮู! มันทุกข์นะ มันก็ขาดแคลน นี่ก็ ไม่ได้ ไม่มีอะไรเลย ขาดแคลนตลอด ทุกข์ตลอด มันก็ไม่ เหมือนกัน เห็นไหม มันไม่เหมือนกัน

พอไม่เหมือนกันปั๊บ เราจะบอกว่าสิ่งที่เราพบสิ่งใด เราเผชิญกับสิ่งใด นั่นคือกรรมเก่าของเราทั้งนั้นนะ คือสิ่งที่เราได้สร้างมา พอสิ่งที่ได้สร้างมา เวลาภาวนาไป โดยอาการพื้นฐานเลย ใจที่ว่า “หนูภาวนามา ๒ ปี หายใจเข้านี่ก็พุท หายใจออก นี่ก็โอ เวลามันปวดขาปวดขา เวลามันนั่งปกติมันจะปวดขา ของมัน ประมาณ ๒ ชั่วโมงมันจะมีปวดขามาก มันปวดขามาก แล้วมันจะมีอาการเคลิ้มๆ เหมือนจะหลับ แต่ไม่หลับ” หลับแน่นอน

“เหมือนจะหลับ” หลับไปแล้ว

“เหมือนจะหลับแต่มันไม่หลับ” มันไม่หลับขึ้นมาเพราะอะไร เพราะเดี๋ยวมันก็หลับ เดียวมันก็ตื่น เวลาหลับขึ้นไป สติเราไม่ทันปั๊บมันก็จะวูบหายไปพักหนึ่ง สติเราดีขึ้นมา ก็จะกลับมา พอกลับมาขึ้นมาก็เหมือนกับตื่นขึ้นมา แล้วถ้ามันต่อเนื่อง ต่อเนื่องไปนะ พอมันหลับไป โดยความเข้าใจผิดนะ มันบอกว่า นี่คือสมาธิเลยนะ นั่นคือตกภวังค์หมดเลย

แล้วเวลาเข้ามา เห็นไหม “มันจะเริ่มเคลิ้มๆ พอมันหายใจเข้าออกสั้นๆ มันจะมีอาการตึงที่จมูก พอมีอาการตึงที่ จมูกปั๊บ ความรู้สึกนี้มันไปอยู่ที่จมูก อาการปวดขา..” จิตนี้ มันรับรู้ได้หนึ่งเดียว เวลามันไปจำใจแล้วมันรับรู้ถึงอาการนั้น เพราะโดยธรรมชาติของคน เวลานั่งทับขา ขาจะปวดก่อน เวลานั่งทับเวลาเล็ดลมมันไม่เดิน อาการปวดขามันฝังใจ มันก็ไป อยู่ที่อาการปวดขาก่อน แล้วอาการปวดขาเด่นชัดขึ้นมากก็ปวดขา พอปวดขาเราพุทโธของเราไปเรื่อยๆ มันไปเกิดอาการตึงที่จมูก อาการตึงที่จมูก ความรู้สึกนี้ไปอยู่ที่ปลายจมูก ไปรับรู้อาการตึงนั้น พอรับรู้อาการตึงนั้น อาการปวดขาก็หายไป มันก็ไปอยู่ที่อาการตึงนั้น ถ้าอาการตึงนั้นมันก็อยู่ชั่วคราว ทำไมไม่ไปอยู่ที่อาการตึงนั้น ใ้การปวดขาทรมานมาก อาการที่ตึง อาการที่รับรู้นั้นก็เป็นการรับรู้อันหนึ่ง

แต่ถ้าเราพุทโธต่อเนื่องไป อาการตึงนั้นก็หายไป อาการตึงหายไป แต่ความรู้สึกเราไปอยู่ที่ลมหายใจชัดๆ ลมหายใจชัดๆ ลมหายใจจะละเอียดขึ้น เบาบางขึ้น พออาการ ลมหายใจมันเริ่มเบาลง อาการหายใจมันเริ่มบางลง เราก็ตกใจ อู๊ย! มันจะตาย มันจะตาย อาการหายใจก็เด่นชัดขึ้นมา นี่ไง มันหายาบ ละเอียดอย่างนี้ ถ้าจิตมันภาวนาไป นี่พูดถึงอาการ ของใจทั้งนั้น

ถ้าอาการของใจทั้งนั้น สิ่งที่อาการของใจ เรากลับมาที่พุทโธชัดๆ ไว้ แล้วอยู่ที่พุทโธ อยู่ที่พุทโธคือคำบริกรรม คือเราบังคับ เราดูแลให้ความรู้สึกเราอยู่กับพุทโธ อยู่กับพุทโธ อยู่กับพุทโธอยู่กับองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ถ้ามันละเอียด มันหายาบขึ้นมา มันผล ผลคือวิบาก ผลคือการกระทำใด การกระทำที่พุทโธนั้นมันจะเกิดอาการ เห็นไหม อาการที่มัน ปวดขา อาการที่มันตึงที่ปลายจมูกต่างๆ อาการที่เกิดขึ้น อาการ อาการที่มันทำอยู่ อาการโดยธรรมชาติของมัน

เวลากระแสน้ำที่มันไปตามแม่น้ำ เห็นไหม ก็ไหลไปตามแม่น้ำนั้น ถ้าไปเจอเขื่อน ไปเจอสิ่งต่างๆ น้ำนั้นมันก็ไหล เบี่ยงเบนไปตามแต่ใช้สิ่งที่กีดขวาง

นี่ก็เหมือนกัน เราหายใจพุทโทๆ การหายใจของเรา สิ่งใดที่ไปกระทบกับสิ่งใด สิ่งที่เราเราไปรับรู้อะไรต่างๆ นี่อาการของมัน แล้วอาการอย่างนี้เราก็นอนกลับไปคิดว่าจิตคนที่มีอำนาจวาสนา ไม่มีอำนาจวาสนา ถ้าคนมีอำนาจวาสนาเรื่องอาการต่างๆ ที่เกิดขึ้นเป็นเรื่องผิวเผินเรื่องเบาบางมาก มันทำของ มันไปชัดเจนเข้าไป อย่างที่เราว่าพอไปแล้ว ถ้าไปอยู่ที่ลมหายใจมันจะเห็นลมหายใจ ลมหายใจชัดๆ แล้วถ้าลมหายใจมันเบาบางลง ลมหายใจเบาบางลงแต่จิตมันเด่นขึ้น พังให้ตื่นะ ไม่ใช่ลมหายใจมันหายไป โอ๊ย! ทุกอย่างหายไป แล้วหายไปหมดเลย อย่างนี้ไอ้นี้ตกวังค์แน่นอน

เวลาลมหายใจมันเบาบางลง แต่ความรู้สึกชัดขึ้น รู้สึกว่าลมหายใจมันละเอียดขึ้น มันเหมือนมีคนรู้ลมหายใจ ลมหายใจจะละเอียดขึ้น ชัดขึ้น เบาขึ้น ดีขึ้น มันไม่ตกใจ แต่ถ้าลมหายใจมันละเอียดขึ้น เราไปอยู่กับลมหายใจนั้นนะมันก็ตกใจต่างๆ เห็นไหม ถ้ามันแยกออกมา แยกออกมา เราพุทโทชัดๆ พุทโท ชัดๆ อาการจะเป็นอย่างไรให้มันเป็นไป แต่เราเป็นผู้ดู ดูสุดท้ายแล้วถ้าลมหายใจจนหายขาดเลย ลมหายใจไม่มี แต่ความจริงมี มีหมด เพียงแต่จิตมันไม่รับรู้ มันไม่รับรู้อะไรเลย บริกรรม จนมันเด่นชัดขึ้นมานั้นคือสัมมาสมาธิ อัมปนาตสมาธิ ขณิกสมาธิ อุปจารสมาธิ อัมปนาตสมาธิ นี่พูดถึงว่าอาการที่เป็นไปใช่ไหม

ฉะนั้น เขาบอกว่า “ระยะ ๕ เดือนหลังนี้มันจะเกิดเร็ว มาก แค่เพียง ๑๐ นาทีก็เกิดขึ้น” นี่คือความชำนาญ นี่คือ ดีขึ้น อาการที่มันดีขึ้นๆ อาการที่ดีขึ้น มันจะพัฒนาขึ้น ถ้ามันพัฒนาขึ้น สุดท้ายแล้วเขาบอกว่า “เขาก็เปลี่ยน เปลี่ยนไป อาการ ที่มันตั้งที่ปลายจมูก จะตั้งที่อะไรความรับรู้มันจะละเอียดขึ้นมา ที่แรกมันเป็น ๒ - ๓ ชั่วโมง มันถึงจะเป็นได้ ตอนหลังแค่ ๑๐ นาที ถ้า ๑๐ นาทีเขาเลยทั้งหมดเลย อะไรก็ไม่เอา สุดท้ายแล้วก็มาพิจารณาลม อาการที่เกิดขึ้นคือมันรู้เฉยๆ” สิ่งที่เรารับรู้ สิ่งต่างๆ มันจะเกิดขึ้นทั้งนั้น มันจะพัฒนาของมันไป แล้วจาก สิ่งหนึ่ง แม่น้ำทั้งสายที่มันไหลไปมันจะเจอสิ่งกีดขวางในแม่น้ำ ทั้งสาย นี่ก็เหมือนกัน มันจะเจออุปสรรคไปตลอด เจออุปสรรคไปตลอด จนกว่าเราเข้าใจ เราทำได้จริงหมด แล้วมันจะวางอุปสรรคทั้งหมด จนตัวมันเป็นอิสระขึ้นมา นั่นคือจิตเป็นอิสระ นี่คือการภาวนาใน

ถ้าการภาวนาถึงตอนนั้นแล้วเราก็ก็นึกหัดใช้ปัญญา ถึงตอนนั้นเราค่อยนึกหัดใช้ปัญญา ถ้าฝึกหัดใช้ปัญญาขึ้นมา ถ้า การใช้ปัญญาจิตมันยังไม่สงบ เราก็ก็นึกหัดใช้ปัญญาได้ แต่ใช้ปัญญา อย่างนี้ ใช้ปัญญาฝึกหัด แต่ถ้าจิตสงบแล้วใช้ปัญญา ถ้าปัญญา มันเกิดขึ้น ผู้ที่ปฏิบัติ โอ้โฮ! มันจะมหัศจรรย์มาก เวลามันเกิด ภาวนามยปัญญา ปัญญาเกิดจากการภาวนา โดยสมบูรณ์ แบบ นะ เราจะมหัศจรรย์กับธรรมชาติขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธ-เจ้ามาก

แต่เนี่ยเวลาพูดไป เวลาคนมันไม่เห็น มันก็ไปแต่งนิยาย เป็นอย่างนั้นๆ แล้วพอไปแต่ง นิยาย คำว่า “นิยาย” คือจินตนาการ โอ้พวกคนฟัง ถ้ามันฟังนิยายแล้วมันเข้าใจนะ แต่ถ้ามันฟัง ธรรมชาติมันไม่เข้าใจ ฟังธรรมชาติ! โอ้อ! แต่ถ้าฟัง นิยายนะใช่เลย เพราะนิยายมันเข้ากับนิยาย นิยายมันเข้ากับสมมุติ นิยายมันเข้ากับกิเลส นิยายธรรมชาติฟังเพี้ยนเพี้ยน ฟังแล้วเข้าใจเลย แต่ ถ้าเป็นจริงมันฟังได้ยาก ฉะนั้น บอก ถ้าจิต มันสงบแล้วฝึกหัด ถ้าเป็นจริงๆ มันพูดเปรียบเทียบ ความจริง อันนั้นได้ยาก แต่ถ้ามันเป็นธรรมชาติเห็นไหม โอ้เนี่ยเราจะเข้าใจได้ ฉะนั้น ก็ฝึกหัด ของเราไป

“เขาบอกว่าเขาไม่เอาอะไรเลย พอสุดท้ายแล้วเวลาพูดโอ้อวไว้ที่อก ไว้ที่ต่างๆ” อันนั้น คืออธิบายวิธีการของเรา ถ้ามันจะเป็นไปได้เนะ เราก็ก็นึกหัดตั้งใจของเรา อะไรที่มันผ่านไป แล้ว มันเป็นอดีตแล้ว มันเป็นเรื่องการณ์ของเรา สุดท้ายแล้วเราก็ก็นึกหัดหายใจเข้าลึกๆ หายใจ ออกลึกๆ อยู่กับลมหายใจชัดๆ

อาการที่เล่ามาให้ฟัง สิ่งที่มีมันเป็นอดีตที่มันผ่านมาแล้ว เวลาไปภาวนาต่อไปมันก็จะเกิด อาการแบบนี้ หรืออาการที่เปลี่ยนแปลงไปจากนี้ กิเลสมันร้ายกาจนัก ถ้าพอเรารู้ปั๊บมันจะ เปลี่ยน เปลี่ยนวิธีการหลอกเลย เดี่ยวหลอกทำนั้น เดี่ยวหลอกทำนี้ แล้วหลอกนะ มันก็วนมา อย่างนี้ ตอนนี้พอหลอกอย่างนี้ เราเชื่อมั่นนะ เราหลงนะ มันก็หลอกอยู่พักหนึ่ง พอเรารู้เท่าปั๊บ มันก็ไปหลอกรูปใหม่ใช่ไหม พอเราก็ก็นึกหัดตามมันไป พอเรารู้ เดี่ยวก็กลับมาหลอกที่เดิมอีกละ ไม่ทัน มันหลอก

แต่ถ้าหายใจเข้าลึกๆ หายใจออกลึกๆ เวลาใช้ปัญญาก็ปัญญาว่าเราโง่งง ปัญญาที่เราไม่ทันกิเลส ปัญญาที่พยายามจับผิดตน ปัญญาพยายามฝึกหัดตนให้ แข็งแรงขึ้นมา เดี่ยวจะทันกิเลส พอทันเข้าไปแล้วจะรู้เท่าหมดเลย พอรู้เท่าหมดเลยก็ ย้อนกลับไปที่ว่ากล้าไม้ กล้าไม้ที่มันมีเวรมีกรรมมา มันทำได้ง่าย ทำได้ยาก

แล้วถ้าในการประพฤติปฏิบัติของเรา พันธุกรรมของจิตๆ เวลาเราภาวนาแล้ว เราใช้ปัญญาของเรา นั่นคือตัดแต่งมัน คือแก้ไขมัน คือพยายามรักษาพันธุ์ไม้ให้ แข็งแรง สิ่งใดที่มันเป็นโรคเป็นสิ่งอุปสรรคกับต้นไม้ นั่น เราพยายามบำรุงรักษา บำรุงรักษาให้มันแข็งแรง แล้วเดี๋ยวมันก็จะภาวนาดีขึ้น การภาวนาดีขึ้นคือทำจิตให้ กลับมาเป็นปกติ แล้วจะไม่สงสัยเรื่องอย่างนี้ แต่ทุกคนปฏิบัติจะไปเจออย่างนี้ทั้งนั้น นะ แต่เราก็พยายาม แข็งแรงของเราไป

นี่พูดถึงกล้าไม้ กล้าไม้ เราจะบอกว่า จิต จิตเดิมแท้ จิตที่มันมาเกิดเป็นเรา มัน มีอุปสรรคอะไรมา มันได้สร้างอะไรมา เวลาเราปฏิบัติมันโผล่มาหมดแหละ เพราะ อะไร เพราะเราจะเข้าไปเผชิญหน้ากับความจริง เราจะเข้าเผชิญ เผชิญหน้ากับจิตของ เรา การภาวนาคือค้นหาจิตของเรา พุทธะ หาผู้รู้ของเรา ถ้ามันได้ประโยชน์ มันได้เป็น ความจริง มันก็จะเป็นประสบการณ์ของเรา นี่คือการปฏิบัติ ถ้าเป็นการปฏิบัตินะ ผู้ใด ปฏิบัติธรรมสมควรแก่ธรรม สมควรแก่ธรรมจะได้สัจธรรม จะได้ความจริงเป็น ผลตอบแทนในการประพฤติปฏิบัติของเรา

ถาม : เรื่อง “กราบขอพระคุณหลวงพ่อกับที่ตอบคำถามเรื่อง คุณพ่อ คุณแม่”

ตอบ : เขาขอบคุณเฉยๆ เราทำตามหน้าที่ จบ

ถาม : เรื่อง “ตั้งจิตอธิษฐาน”

กราบนมัสการหลวงพ่อกับ

กระผมมีเรื่องสงสัยคือเมื่อปี ๕๓ กระผมได้บวชที่เมืองเลย ตอนแรกจะอยู่แค่ ๑ เดือน ก็เลยสึก หลวงปู่ก็เทศน์ดักว่าสึกออกไปก็เป็นผู้ เป็นเปรต เป็นสัตว์นรก เราก็เลยอยู่ต่อ อย่างจับใจไม่มีกำหนดสัก ก็พอดีจิตเกิดอาการความรู้สึกหดตัวเข้ามา แล้วกายเกิดอาการ คล้ายแยกร่างได้ ด้วยเสียงของใจเราพูดขึ้นเอง กายกับใจไม่ใช่อันเดียวกัน ประมาณนี้ครับ แล้ว อารมณ์ดีใจก็คึก อยู่ ๓ - ๔ วัน

ขอเข้าเรื่องเล่นนะครับ พอปลายปีผมกลับมาเยี่ยมบ้านที่อุดรฯ พักวัดป่าไผ่ๆ บ้าน ปกติหลวงปู่ไม่อยู่วัด พอหลวงปู่มาพาทำวัตรเย็น พอสวดมนต์เสร็จก็หันหน้ามายิ้มๆ แล้วบอก ว่า “ใครปรารถนาพระปัจเจกฯ กับอัครสาวก พระพุทธเจ้า ให้ตั้งใจอธิษฐานเอา” ช่วงเช้านี้ก่อนให้

พรักพบแบบเดิมอีก ส่วนผมก็อธิษฐานอย่างเดิมอีก คือขอเป็นพระอัครสาวก เพราะเป็นพระพุทธรเจ้าต้องมีคุณสมบัติดี แต่เราไม่มีเลย

ขอถามเล่นนะครับ

๑. หลวงปู่ให้เราอธิษฐานเพราะเหตุอะไรครับ

๒. หลวงปู่บอกแค่ ๒ - ๓ ครั้ง เว้นไว้ทำไมครับ

กราบขอขอบคุณหลวงพ่อบอก

**ตอบ :** นี่คำถามเขาเนาะ เอาอารมณ์บทตรงนี้ก่อน อารมณ์บท ที่ว่าเขาบวชมา บวชมา เวลาภาวนาไป ภาวนาไป เวลาจิตมัน หดตัวเข้ามา ถ้าจิตหดตัวเข้ามาจิตเกิดอาการคล้ายแยก ร่าง แล้วเสียงในใจก็พูดขึ้นมาเอง กายกับใจนี้มันไม่ใช่อันเดียวกัน อารมณ์จิตที่ดีขึ้น คึกคักอยู่ ๓ - ๔ วัน มันก็เป็นแค่นี้ประมาณแค่นี้ พอประมาณแค่นี้

เวลาภาวนาไปอาการของจิตๆ มันมีมหาศาล เวลาที่มีมหาศาล เหมือนปัญหาแรก เห็นใหม่ ปัญหาแรกที่ว่าเวลาภาวนาไป ภาวนามีแต่ความทุกข์ความยาก ภาวนาไปแล้วมันตั้งไปหมด มันเจ็บมันปวดไปหมด นั่นคืออาการอาการหนึ่ง อันนี้เหมือนกัน ใ้ที่ว่าจิตเวลามันหดตัวเข้ามา เกิดอาการกายแยกร่างๆ

เวลาในวงการพระปฏิบัติ เวลาปฏิบัติไปพอจิตมันเริ่มสงบนะ จิตนี้ออกจากร่างไป ไปยืนอยู่ข้างนอก มองกลับมาที่ร่างเดิมของตน พระบางที่เป็นอย่างนี้ตั้งหลายองค์ พอเป็นอย่างนี้ เราบอกว่า “ปล่อยให้จิตออกจากร่างนี้ไปไม่ได้ ให้กำหนด รังไว้ๆ รังไว้ได้ถ้าเขารังไว้” แต่! แต่พระที่เขาเป็น เขาก็ไม่ ยากรัง เพราะเขาเห็นว่าจิตที่ออกจากร่างไปแล้วมองมาที่ร่างนั้น มันเป็นผลการปฏิบัติของเขา เราบอกว่า “มันไม่ใช่ มันส่งออก” พอมันส่งออกเขาบอกว่ามันใช่ มันใช่ มันมีความสุข มันมีความสุข เพราะมันเหนือกว่าพระที่ปฏิบัติ แต่อยู่ไป ๒ เดือน ๓ เดือนนะ มันเริ่มเสื่อมลง สึกหมดเลย ใ้พระที่ว่าจิต แยกร่างได้สึกไปหมดแล้ว ใ้จิตที่ออกจากร่างไปก็สึกหมดแล้ว มันของชั่วคราวทั้งนั้น

เวลาปฏิบัติไป เห็นใหม่ เทศน์เมื่อคืน เมื่อคืนวานนี้ อบายภูมิ จิตมันอยู่ที่อบายภูมิ มันไม่อยู่ที่ภูมิพุทธะ อบายภูมิ มันเป็นเปรต เป็นผี เป็นนรก เป็นร้อยแปด โห! อยู่ที่อบายภูมิ จิตมัน

อยู่ที่อบาย มันไม่อยู่ที่พุทธภูมิ พุทธภูมิคือพุทธะ ผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบานไปอยู่ที่อบายภูมิ  
อบายภูมิมันเห็นของมัน แล้วมันได้ประโยชน์อะไรขึ้นมา

นี่ก็เหมือนกัน เวลาผู้ที่ปฏิบัติว่าเป็นอย่างนี้ ถ้าเป็นอย่างนี้ถ้ามีครูบาอาจารย์ที่ดีนะ จิต  
มันหดตัวเข้ามามันก็อาการงอ พออาการขึ้นมา พอมีการแยกร่าง โอ้โฮ! มันเป็นได้ทั้งนั้น นิยาย  
ธรรมะ โอ้โฮ! มันแต่งได้เยอะมาก แล้วกิเลสมันแต่ง พญามาร มันแต่ง มันแต่งให้เชื่อหมดเลย  
แล้วแต่งนิยายธรรมะให้ฟังเลย แล้วนี่ โอ้ย! มีเสียงพูดขึ้นมาได้เองเลยนะ “กายกับใจไม่ใช่ อัน  
เดียวกัน”

ไม่ใช่อันเดียวกันเพราะมันไม่ได้ยินมาชาตินี้หรือ เกิดมาเป็นมนุษย์เกิดมาพบ  
พระพุทธศาสนา พระพุทธศาสนา ๒,๕๐๐ ปี ๒๕ ชั่วคน ๒๕ ชั่วคนก็เกิด ๒๕ ครั้ง การเกิด ๒๕  
ครั้ง พระพุทธศาสนา ฟังเทศน์มากมายมันฝังใจ ฝังใจอยู่ในใจใจเวลาคนเขาบอก เวลาเรา  
อุปมาอุปไมยเรื่องสวรรค์ อุปมาเรื่องพรหมได้หมดเลย แต่อุปมาเรื่องโสดาบัน สกิทาคามี  
อนาคามี อุปมาเรื่องนิพพานไม่ได้ เพราะจิตมันไม่เคยไป คือมันไม่มี ข้อมูลใน

สิ่งที่มันมีข้อมูล นี่เขาบอกว่าเสียงมันเกิดขึ้นมาเอง กายกับใจไม่ใช่อันเดียวกัน  
ประมาณนี้ๆ โอ้! ธรรมมันเกิดยิ่งกว่านี้อีก เวลาคนปฏิบัตินะ เวลาธรรมเกิดมันผุดขึ้นมา คำพูด  
ในธรรมะ สุดยอด หลวงปู่มั่นเวลาธรรมเกิด ธรรมเกิด พอธรรมเกิดนะ ธรรมมันเกิดนะเป็น  
ภาษาบาลีด้วย “เรายังไม่พูด รอมหามาก่อน”

พอหลวงตากลับมาจากวิเวก “อ้าว! ใครเป็นมหาตบ”

ท่านขึ้นบาลีเลย หลวงตาท่านนั่งเฉยเพราะอะไร เพราะลูกศิษย์กับอาจารย์อยู่ด้วยกัน  
ลูกศิษย์กับอาจารย์รู้กัน ลูกศิษย์ท่านรู้ว่าอาจารย์ท่านไม่ต้องการให้เราตอบหรือ  
เพราะว่า ถ้าเราตอบแล้วมันก็ตอบด้วยปัญญาของเรา แต่ถ้าอาจารย์ท่าน จะเอาไว้ฝากเรา พอ  
“ใครเป็นมหา มหาตบนะ” มหา ท่านมีคุณธรรม มหาท่านไม่ตอบ ท่านนั่งเฉยๆ พอหลวงปู่มั่น  
ท่านตั้งบาลีขึ้นมา พอมหาไม่ตอบ ท่านก็ตอบเองเลย ภาษาบาลีอย่างนี้ มันมีความหมายว่า  
อย่างนี้ หลวงตาท่านเป็นมหานะ ท่านบอก “โอ้! ถ้าเราตอบ เราก็ตอบตามตัวอักษร ตอบตาม  
ทฤษฎี แต่เวลาท่านตอบ สุดยอด สุดยอด” สุดยอดขึ้นมา เห็นไหม นี่ธรรมเกิด ธรรมเกิด

เวลาธรรมเกิด แล้วหลวงตาท่านพูดประจำ เวลาของหลวงปู่มัน เวลาธรรมเกิดท่านเกิดเป็นภาษาบาลี แต่ของ หลวงตาพระมหาบัวท่านบอกท่านเกิดเป็นภาษาไทย คนที่อำนาจวาสนาน้อย เวลามันเกิดเป็นภาษาสมมุติของเราที่ใครชนชาติใดมีภาษาพูดใด มันก็จะพูดขึ้นมาเป็นภาษานั้น แต่ถ้าคนที่มีอำนาจวาสนาพูดเป็นภาษาดั้งเดิม ภาษาบาลีขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านี้ไง เวลาธรรมเกิด ธรรมเกิด ใ้ฉัน เห็นไหม “เสียงของใจมันพูดขึ้นมาเอง” เราพูดประจำว่า ธรรมเกิดไม่ใช่อริยสัจ ธรรมเกิดมันเป็นวาสนาบารมีของคน เวลาธรรมเกิด มันก็เกิดไปแล้ว เกิดไปแล้วมันก็แล้วไปแล้วไง มันก็เหมือนที่วักกล้าไม้ นั่นนะ มันอยู่ที่อำนาจวาสนาบารมีของคน

ฉะนั้น บอกว่าเวลาเข้าไปสุดท้ายแล้ว คำถามแท้ๆ “เขาจะถามว่าการปรารถนาเป็นพระอัครสาวก แล้วบอกว่าหลวงปู่ท่านพูดให้ใครอธิษฐาน” คำว่า “อธิษฐานนะ” เรานั่งอยู่เนี่ย เวลาหลวงปู่มันท่านบอกว่าแต่เดิมท่านปรารถนาเป็นพระพุทธเจ้า ท่านสร้างอำนาจวาสนามาก มากนี้ไง พันธุกรรมของจิตหลวงปู่มันท่านได้ตัดแต่งมาดีมาก ท่านได้ทำมา มาก ทั้งๆ ที่ท่านทำมา มาก ท่านมาเกิดในชาติปัจจุบันนี้ ตอนเป็นเด็ก เห็นไหม ท่านมีโรค โรคประจำตัว โรคถ่ายท้อง แล้วเวลาท่านบวชเป็นเณร ท่านสึกออกไปแล้วมาบวชเป็นพระใหม่ ท่านมีโรคประจำตัวของท่านนะ หลวงปู่เสาร์ท่านก็ปรารถนาเป็นพระปัจเจกพุทธเจ้า

เวลาลูกศิษย์ลูกหาเราเยอะแยะที่มาหาเรา ปรารถนาเป็นพระปัจเจกพุทธเจ้า คนนั้นก็ปรารถนา คนนี้ก็ปรารถนา การปรารถนา ใครก็สามารถปรารถนาได้ การปรารถนาก็เหมือนกับทางโลก ใครๆ ก็อยากถูกรางวัลที่ ๑ ใครๆ ก็ปรารถนาถูกรางวัลที่ ๑ แล้วถูกไหม ใ้คนที่ถูกรางวัลที่ ๑ ส่วนใหญ่แล้วฟลุค ไปถึงแล้วไม่ได้ตั้งใจซื้อเขายัดเยียดให้ โอ้ย! ถูกรางวัลที่ ๑ ใ้คนที่ไปซื้อรางวัลที่ ๑ หาเกือบตาย ซื้อเหมาแผงเลยก็ไม่ถูก

นี่ก็เหมือนกัน เวลาปรารถนาๆ ใครๆ ก็ปรารถนา เขาก็อยากถูกรางวัลที่ ๑ ทั้งนั้นนะ แต่สุดท้ายแล้วมันก็ไม่ถูก การปรารถนามันก็เหมือนกับตั้งสัจจะ มีเจตนาเท่านั้น แล้วทำไปได้ถึงหรือไม่ถึงนั้นอีกเรื่องหนึ่ง การปรารถนาแล้ว ผู้ที่ปรารถนา เห็นไหม คนที่ปรารถนา เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ลงมาจากดาวดึงส์ ชาวมคธนครปรารถนาเป็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทั้งหมดเลย

นี่เป็นคำเทศน์ของหลวงปู่สิม ท่านบอกว่า “หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นก็อยู่ที่นั่นด้วย” ดูลี เวลาคำเทศน์ของแม่ชีแก้ว บอกว่า “หลวงตามหาบัวเป็นพันธุลเสนาบดี เป็นทหารเอกของพระเจ้าปเสนทิโกศล” นี่พูดถึงว่า เราจะย้อนกลับไปถึงคุณงามความดีของครูบาอาจารย์ที่ท่านได้สร้างมา สร้างมา พันธุกรรมของจิตท่านได้แต่งมาตั้งสมัยไหน การที่เป็นครูบาอาจารย์ที่ท่านประพฤติปฏิบัติที่มีหลักเกณฑ์ คือท่านได้สร้างของท่านมา พันธุกรรมของท่านได้ตัดแต่งมา ตั้งแต่สมัยองค์สมเด็จพระสัมมา-สัมพุทธเจ้าอยู่ที่นครราชคฤห์เลย ใครยืนยัน ใครยืนยัน อันนี้มันเป็นคำเทศน์ของหลวงปู่สิม หลวงปู่สิมท่านเป็นพระอะไร เวลาฟังคำพูด คำพูดของผู้ศีลบริสุทธิ์ หลวงปู่สิม แม่ชีแก้ว เป็นพระอรหันต์ พระอรหันต์ท่านสะอาดบริสุทธิ์ในหัวใจของท่าน ท่านพูดออกมาด้วยตามข้อเท็จจริง นี่ไง กล้าไม้ กล้าไม้ กล้าไม้ที่ดีมันเป็นอย่างนั้น

แต่นี้ใช้คำถาม “สิ่งที่ว่าเขาอธิษฐาน อธิษฐาน แล้ว หลวงปู่ท่านให้อธิษฐานอะไร” เวลาครูบาอาจารย์ท่านให้พร ท่านก็ให้ทุกคนปรารถนาดีทั้งนั้น แล้วใครจะปรารถนาดีมากน้อยก็เป็นเรื่องของของเขา แล้วปรารถนาแล้วมันจะทำได้จริงหรือไม่ ถ้าปรารถนาแล้วมันทำแล้วถึงที่สุดได้ผลประโยชน์ตามจริงหรือไม่

มากมายมหาศาล เวลาไป ไปแล้วพลิก ไปแก้ไข ถ้า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ายังไม่ได้พยากรณ์ พระที่ปรารถนาเป็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ปรารถนาเป็นพระโพธิสัตว์ไปตอนไปเปลี่ยนแปลงทั้งนั้น น้อยมาก ปรารถนาเป็นล้านๆๆ จะไปถึงที่สุดว่าเป็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธ-เจ้าหนึ่งนึ่งยังแสนยาก หนึ่งเดียวยังแสนยาก ปรารถนาทั้งนั้น ใช้ที่ว่าปรารถนาเป็นพระอัครสาวก ปรารถนาเป็น ปรารถนา ทั้งนั้น ความปรารถนาแล้วยังจะต้องไปอีกยาวไกล ๔ อสงไขย ๘ อสงไขย ๑๖ อสงไขย อสงไขยๆ นับไม่ได้ นับไม่ได้ เป็นแต่ละภพแต่ละชาติ

แล้วที่ปรารถนา ปรารถนา ทุกคนปรารถนาเป้าหมาย ๑๐๐ เปอร์เซนต์ แต่ส่วนใหญ่แล้ว ถ้ามีคุณธรรมนะลดมาถึง ๕๐ เปอร์เซนต์ก็กลับแล้วพลิก พอพลิกขึ้นมา มาเป็นสาวกภูมิ ถ้าสาวกภูมิ แต่สาวกภูมิมันไม่เหมือนสาวกทั่วไป อย่างเช่น หลวงปู่มั่น หลวงปู่มั่นหาไม่ได้อีกแล้วจริงๆ เพราะว่าความปรารถนาของท่าน ท่านปรารถนาเป็นพระพุทธเจ้ามาก่อน จะได้แบบหลวงปู่มั่นหาไม่ได้หรอก ไม่ได้ หาได้ยากมาก

เวลาจะหาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแต่ละองค์ก็แสนยาก แล้วเวลาแสวงหาผู้ที่จะสั่งกิเลสได้จริงก็แสนยาก แล้วผู้ที่สั่งกิเลสได้จริงแล้วถ้ามีอำนาจวาสนาต้องมีอำนาจวาสนาถึงจะได้ดีแผ่ธรรมะ คือเผยแผ่ธรรม คือสื่อสารได้ คือพูดให้เราเข้าใจได้ แต่ส่วนใหญ่แล้วนะ กว่าประพุดิปฏิบัติมันก็แสนเข็ญ แล้วเวลาจะพูดออกมามันยิ่งพูดยาก เพราะเราแสนเข็ญอยู่แล้ว ฉะนั้น เวลาเป็นความจริงๆ มันเป็นเรื่อง พันธุกรรมๆ พันธุกรรมของจิตๆ

ฉะนั้น ที่ว่า “ที่หลวงปู่ท่านให้อริชฐาน อริชฐานอะไรครับ อริชฐานอะไรครับ” ไฉนเรื่องของเขา มันเป็นเรื่องของความเข้าใจกันระหว่างอาจารย์กับศิษย์ มันเป็นเรื่องความเข้าใจระหว่างอาจารย์กับศิษย์ ถ้ามันเข้าใจได้มันก็เข้าใจกันได้ ถ้ามันไม่เข้าใจกันไม่ได้ การขอนิสัยๆ ใจศิษย์กับอาจารย์มีความเห็น ตรงกันหรือไม่ ถ้าไม่เห็นตรงกันก็อีกเรื่องหนึ่งนะ นี่พูดถึงว่า “ท่านให้อริชฐานอะไร” ก็ต้องกลับไปถามท่าน ถ้าท่านยังมี ชีวิตอยู่นะ ถ้าท่านไม่มีชีวิตอยู่แล้วก็จบกันไป

“๒. ที่หลวงปู่ท่านให้อริชฐาน ๒ ครั้ง ๓ ครั้ง” อันนั้น เป็นความเข้าใจกัน เป็นความเชื่อถือกัน เป็นการส่วนตัว เป็นความเชื่อถือเป็นการส่วนตัว มันเป็นเรื่องส่วนตัวไป

ฉะนั้น ถ้าเรื่องส่วนตัว นี่พูดถึง เห็นไหม พูดถึงเรา ให้เห็นว่าปัญหาข้อที่ ๑ เขาภาวนาไปแล้วมีอุปสรรคไปทั้งหมด ไฉนภาวนาไปแล้วนะ เราพูดถึงพันธุกรรมของจิตคือวาสนาของคน เราจะบอกว่ามันเป็นวาสนาของคน แต่คนเราเกิดมา ทุกคนปรารถนาดีทั้งนั้น ถ้าคนมีศรัทธามีความเชื่อปรารถนาแล้วก็พยายามประพฤติปฏิบัติให้ได้ผลทั้งนั้น แต่มันก็เป็นวาสนาของคนทำได้มากน้อยแค่ไหน ถ้าทำได้มากขึ้นมามันก็ทำให้เราใกล้ชิด กับหลักธรรม ศีล สมาธิ ปัญญา มากขึ้นเท่านั้น แล้วถ้ามัน เสื่อมไป เสื่อมไปก็ฟื้นฟูใหม่ นี่คนที่ประพฤติปฏิบัติ

ไฉ่คำถามนี้ คำถามนี้ยังไม่ได้ประพฤติปฏิบัติเลย คำถามนี้เพียงแค่ว่าอริชฐาน แค่ว่าจงพื้นที่ แค่ว่าจับจง จับจงสิทธิ์ของตน จะอริชฐานเป็นอัครสาวก จะอริชฐานเป็นพระปัจเจก- พุทธเจ้า จะอริชฐาน

เวลาในวงกรรมฐานครูบาอาจารย์ของเรา เห็นไหม คุณ หลวงปู่ท่านบอก ท่านเคยปรารถนาเป็นพระพุทธรูป เพราะท่านมีบุญวาสนาขนาดนั้น ท่านถึงไปแก้หลวงปู่เสาร์ได้ หลวงปู่เสาร์ปรารถนาเป็นพระปัจเจกพุทธเจ้า แล้วเวลาลูกศิษย์ลูกหาที่ หลวงปู่ท่านแก้ไข แก้ไข

ไอ้พวกนี้ไม่ต้องใช้ปัญญามาก จับ จับ จับได้หมดละ ท่านถึงได้บอกไง เพราะคนที่มีปัญญา  
มาก คนที่ได้ผ่านมามาก เห็นไหม “**แก้จิตนี้แก้ยากนะ ให้ภาวนามา ผู้เฒ่าจะแก้วะ ผู้เฒ่า  
จะแก้วะ**” ผู้เฒ่าคือท่าน ท่านมีความสามารถมาก แล้วถ้าต่อไปนะมันก็เหมือนกับไอ้พวกตา  
บอดคลำ ช้างกันทั้งนั้น ตาละบอด ใจก็บอด แหม! จะแก้จิต แก้จิต มันจะแก้ที่ไหน แก้โดยให้  
มรรคให้ผล มันไม่ได้ผลหรอก

ไอ้นี้ก็เหมือนกัน นี่พูดถึงแค่ปรารภนา ถ้าปรารภนาแล้ว ปรารภนานี้ คนที่ปรารภนาแล้ว  
มายกเลิก คนที่ปรารภนาแล้วมาพลิกแพลงเยอะเยาะไปหมด “แต่เนี้ยคำถามของเขา เขา  
ปรารภนามาก แล้วเขาอยากจะทำไปได้มาก” เขาเรียกว่าคนอยากทำงานมาก ไอ้คนอยากทำงาน  
คนอยากทำคุณงามความดีนะมันมีมาก มีมากในสายของมหายาน ในสายทิเบต ทิเบต ดุติ  
เวลาเขากราบ เขาไหว้กัน เขาสละชีวิตทั้งชีวิต เขาเพื่อปรารภนาเป็นพระพุทธรูปเจ้า การนอนอย่าง  
นั้น การพิจารณาแบบมหายาน นั้นเขาปรารภนาเพื่อสังคม ปรารภนาเพื่อสัตว์โลก คือให้คนอื่น  
มีความสุขก่อน เราจะมีความสุขเป็นคนสุดท้ายนะ นั่นความปรารภนาของเขา

แล้วดูชีวิต ดูชีวิตชาวพุทธในทิเบตสิ ในทิเบตภูมิอากาศสภาพแวดล้อมเขามันฮึดคัด  
ขาดแคลนมาก แต่เขาก็ใช้ชีวิตของเขา เลี้ยงสัตว์นะ เขาต้องเก็บหญ้าเก็บฟางเอาไว้น้ำหนาว  
ให้ สัตว์มันมีพืชกิน เพื่อเขาจะได้มีนม เพื่อเขาจะได้มีเนยเอาไว้ ดำรงชีพ เขาใช้ชีวิตกันด้วย  
ความทุกข์ยาก แต่เขาพยายามใช้ชีวิตกัน เห็นไหม เพื่อให้คนอื่นได้มีความสุข มีความสุข อันนี้  
มันเป็นอุดมการณ์ของเขา นี่พูดถึงว่าความปรารภนาให้ทุกคนเป็นสุข แล้วเราจะเป็นคนมี  
ความสุขเป็นคนสุดท้าย

นี่ไง การปรารภนาเป็นพระโพธิสัตว์ เวลาปรารภนาไป ปรารภนา พอปรารภนาไปทำมาก  
ไป มากไป เออ! เราก็อยากมีความสุขเหมือนกัน เราก็อยากจะพ้นทุกข์เหมือนกัน เลิกดีกว่า  
เปลี่ยนแปลงดีกว่า นี่พูดถึงไฉนเห็นนะ เราจะบอกว่าสังคมที่มีความเห็นอย่างนี้มากมาย  
แล้วศึกษาไป ไม่ใช่คนสองคนนะ ทิเบตเขากระจายออกไปเป็นทั่วโลก แล้วมีคนปรารภนาอย่าง  
นี้เยอะมากมาย ในยุโรปในอเมริกาเขาก็ปรารภนา แล้วที่นี้พอปรารภนาแล้ว นี่พูดไม่ใช่ประชด  
นะ แล้วพอปรารภนาอย่างนี้ แล้วจะมาแย้งชิงการเป็นพระพุทธรูปเจ้า แล้วกว่าจะได้แต่ละองค์  
ปรารภนาทั้งโลกเลย แล้วเมื่อไหร่จะได้เป็นพระพุทธรูปเจ้าเสียที

แต่ถ้ามันมีจุดยืนนะ มันทำด้วยความสุข ทำด้วยความ พอใจมันมีความสุข แต่ถ้าเป็นความจริง “อันนี้เขาพูดถึงว่า หลวงปู่ท่านมีปัญหาอย่างไร” โอ้ย! ใอันนั้นมันเรื่องของหลวงปู่ หลวงปู่ท่านคิดไปอีกอย่างหนึ่งก็ได้ แต่เอ็งคิดผิดเองก็ได้ เอ็งคิดโดยไม่เท่าทันก็ได้ ปัญญาของคนไม่เท่ากันหรอก ถ้าปัญญาของคนไม่เท่ากัน เอ็งก็คาดหมายของเอ็งไป

แต่ถ้าถามเรา ไม่รู้ ไม่รู้ เราไม่อยู่ในเหตุการณ์ ไม่รู้เรื่องด้วย แต่รู้แต่เฉพาะว่าเรื่องกล้าไม้ เรื่องพันธกรรมของจิต เรื่องผลของวิภวภูติ เรื่องจิตเวียนว่ายตายเกิด ที่มันทุกข์มันยากมาอย่างนี้ แล้วความจริงก็เป็นความจริง ใ้อย่างที่ความคิด ความปรารถนา กิเลสทั้งนั้น แรงปรารถนาของคน ความเห็นของคน ไร้สาระ

ถ้าสาระของมัน สาระเป็นความจริง เห็นไหม อริยสัจ ทุกข์ สมุทัย นิโรธ มรรค เรื่องสัจจะ เรื่องความจริง ถ้ามัน เป็นจริงๆ แล้วพระพุทธศาสนาแวววาว พระพุทธศาสนา สดุดยอด เพียงแต่เวลาคนจะเข้าสู่พระพุทธศาสนาไป ต่างมุมมอง ต่างความเห็น แล้วก็มุมมองของใครก็ว่าศาสนาเป็นเหมือนที่ตนเข้าใจ อันนั้นเป็นมุมมองของเขา แต่ถ้าเป็นความจริงๆ นะ ศาสนามีหนึ่งเดียว อริยสัจ จิตนี้กลั่นออกมาจาก อริยสัจ ถ้าเป็นสัจจะความจริงนั้นคือตัวความจริง เอาจ